

Complexnummer: 522631

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Martinushofje

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

514349, 522632

Woonplaats

Utrecht

Gemeente

Utrecht

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Gansstraat 87, 3582 ED te Utrecht

Complexomschrijving

Inleiding

Complex, bestaande uit 24 HOFJESWONINGEN die samen het in 1884 opgerichte "Martinushofje" vormen. De rijtjeswoningen, verdeeld over twee bouwblokken van gelijk aantal woningen, zijn gebouwd in opdracht van het Rooms-katholieke Armbestuur naar ontwerp van A.G. Tollenaar in Overgangarchitectuur met in enkele bouwdelen uitgesproken neo-gotische stijlkenmerken. Het "Martinushofje" is ten zuiden van de Herenbrug gelegen, buiten de omwalling van de stadsgracht. De beide bouwblokken liggen op een noord-oost/zuid-west as, haaks op de Gansstraat.

Het complex omvat twee onderdelen: - Bouwblok A (nd/w), met de oneven nrs 87-109 - Bouwblok B (zd/o), met de oneven nrs 111-133

Omschrijving

Twee, tegenover elkaar gelegen rijen van twaalf eenlaags woningen, met de voorgevel naar elkaar gericht, opgedeeld in tien voormalige vrijwoningen en veertien voormalige huurhuizen. De tweebeukige woningen zijn als blok symmetrisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd en zijn ook per bouwblok symmetrisch ingedeeld door de centrale plaatsing van een tuitgevel voor de twee middelste woningen in de rij (nrs 97-99 en 121-123). De voordeuren van de woningen zijn per twee geschakeld, evenals de zolderramen in de gemeenschappelijke in steen uitgevoerde dakkapel. Beide bouwblokken zijn voorzien van een tussen tuitgevels ingeklemd zadeldak met gesmoorde OVH-pannen. Alleen de nok van de zadeldakjes van de tuitgevels sluiten aan op de nok van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

woonblokken. De veluxramen in de voor- en achterschilden en de dakkapellen in het achterschild van de blokken vallen buiten de bescherming.

Waardering

"Martinushofje" met 24 woningen, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van 19de eeuwse hofjesbouw met een evenwichtig ontwerp en doelmatige opzet. Van cultuurhistorische waarde vanwege zijn bestemming welke is verbonden met de sociale woningbouw.

Monumentnummer*: 514349

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 mei 2001
Kadaster deel/nr	82829/140

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Utrecht		Utrecht		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Gansstraat	87			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	109			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	91			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	97			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	93			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	95			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	99			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	101			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	103			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	107			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	105			3582 ED	Utrecht		
Gansstraat	89			3582 ED	Utrecht		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Tolsteeg	B			2850
Tolsteeg	B			2113
Tolsteeg	B			2354
Tolsteeg	B			2848
Tolsteeg	B			2488
Tolsteeg	B			2487
Tolsteeg	B			2107
Tolsteeg	B			2847
Tolsteeg	B			2483
Tolsteeg	B			2355
Tolsteeg	B			2108

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tolsteeg	B			2106

*Omschrijving***

Omschrijving

Bouwblok A met 12 hofjeswoningen wordt gevormd door de noordwestelijk gelegen rij woningen van het uit twee bouwblokken bestaande complex "Martinushofje". De voorgevel wordt door de centraal opgestelde tuitgevel in twee gelijke delen verdeeld. Elke woning bezit aan de voorzijde een venster en deur onder een over twee woningen gedeelde dakkapel. Met uitzondering van de genoemde middenwoningen komen boven de vensters en deuren korfbogen voor en worden de vensteropeningen onderling met elkaar verbonden door een muizentandfries ter hoogte van de bovendorpels van de vensters. De met een tuitgevel opgetrokken middenwoningen bevatten door spaarvelden ingedeeld, drie traveeën. Het door een driepasboog binnen een lancetboog afgesloten middelste spaarveld bevat de gekoppelde voordeur onder een korfboog en boven een gekoppeld achtruits venster. Ter weerszijden reikt een met een vorktracering eindigende lagere lancetboog tot de schuine zijde van het dak. Begane gronds is een schuifvenster onder een segmentboog in het spaarveld opgenomen. In de muurdammen tussen de vensterbogen bevinden zich decoratieve muurankers. Siermetselwerk vult alle boogvelden boven de schuif- of draairamen in. De gevels worden beëindigd met een lijst van kraagstenen onder de bakgoot. De gevels van de kopse zijden zijn in opzet gelijk aan de tuitgevels van de hiervoor beschreven middenwoningen. De eindgevels wijken alleen af in de middelste travee begane gronds die blind is uitgevoerd en wordt beëindigd door een paar lancetboogjes.

Waardering

Bouwblok A (nd/w), met twaalf hofjeswoningen deel uitmakend van het "Martinushofje" is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een zorgvuldig ontworpen en eenvoudig vormgegeven woonblok in Overgangarchitectuur met, beperkt tot enkele delen neo-gotische stijlkenmerken. Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van het complex dat de herinnering levend houdt aan de 19de eeuwse sociale woningbouw.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522632

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 mei 2001
Kadaster deel/nr	82658/141

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Utrecht		Utrecht		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Gansstraat	111			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	113			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	115			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	117			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	119			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	121			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	123			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	125			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	127			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	129			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	131			3582 EE	Utrecht		
Gansstraat	133			3582 EE	Utrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel	
Tolsteeg	B					2480	
Tolsteeg	B					2125	
Tolsteeg	B					2356	
Tolsteeg	B					2484	
Tolsteeg	B					2120	
Tolsteeg	B					2117	
Tolsteeg	B					2485	
Tolsteeg	B					2482	
Tolsteeg	B					2124	
Tolsteeg	B					2123	
Tolsteeg	B					2486	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tolsteeg	B			2357

*Omschrijving***

Omschrijving

Bouwblok B met 12 hofjeswoningen wordt gevormd door de zuidoostelijk gelegen rij woningen van het uit twee bouwblokken bestaande complex "Martinushofje". De voorgevel wordt door de centraal opgestelde tuitgevel in twee gelijke delen verdeeld. Elke woning bezit aan de voorzijde een venster en deur onder een over twee woningen gedeelde dakkapel. Met uitzondering van de genoemde middenwoningen komen boven de vensters en deuren korfbogen voor en worden de vensteropeningen onderling met elkaar verbonden door een muizentandfries ter hoogte van de bovendorpels van de vensters. De met een tuitgevel opgetrokken middenwoningen bevatten door spaarvelden ingedeeld, drie traveeën. Het door een driepasboog binnen een lancetboog afgesloten middelste spaarveld bevat de gekoppelde voordeur onder een korfboog en boven een gekoppeld achtruits venster. Ter weerszijden reikt een met een vorktracering eindigende lagere lancetboog tot de schuine zijde van het dak. Begane gronds is een schuifvenster onder een segmentboog in het spaarveld opgenomen. In de muurdammen tussen de vensterbogen bevinden zich decoratieve muurankers. Siermetselwerk vult alle boogvelden boven de schuif- of draairamen in. De gevels worden beëindigd met een lijst van kraagstenen onder de bakgoot. De gevels van de kopse zijden zijn in opzet gelijk aan de tuitgevels van de hiervoor beschreven middenwoningen. De eindgevels wijken alleen af in de middelste travee begane gronds die blind is uitgevoerd en wordt beëindigd door een paar lancetboogjes. In de noordoostelijke gevel is een stichtingssteen geplaatst met recent weggehakte tekst.

Waardering

Bouwblok B (zd/o), met twaalf hofjeswoningen deel uitmakend van het "Martinushofje" is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een zorgvuldig ontworpen en eenvoudig vormgegeven woonblok in Overgangarchitectuur met, beperkt tot enkele delen neo-gotische stijlkenmerken. Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van het complex dat de herinnering levend houdt aan de 19de eeuwse sociale woningbouw.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument